

ותנובת חלבה, כאשר המזון מוגש ללא הגבלה 2-4 פעמים ביום.

פרה במשקל גוף, ק"ג -				תנובת חלב, ק"ג ליום
750	700	650	600	
20.0	18.5	17.5	16	16.5
21.5	19.5	18.5	17	22.0
23.0	21.0	19.5	18.5	27.5
24.5	22.0	21.0	19.5	33.0
25.5	22.5	22.5	21	37.5

ושוב: שתיים לעומת שלוש חליבות ביממה

תרגיל-ניסוי בניהול זה ערכו ר.ק. מק-גופיי וחובריו עם סטודנטים במכללת דרום דקוטה. 20 פרות חולקו לשני טיפולים, שנמשכו 54 ימים, כלהלן:

מספר החליבות ביממה	2	3
תנובת חלב ממוצעת בתחילה, ק"ג	19.8	19.3
ימים בתחלובה	261	235
מספר התחלובה	2.4	2.6

החולבים הקבועים חלבו בשעות 00.30 ו-15.30, והחליבה הנוספת ב-10.30 בבוקר נעשתה בידי אחד מן המדריכים ובידי הסטודנטים. להלן התוצאות:

מספר החליבות ביממה	2	3
תנובת חלב ליום, ק"ג	18.1	20.5
שמן חלב, %	3.46	3.93
חלבון בחלב, %	3.46	3.70
מוצקים בחלב, %	12.76	12.51
תצרוכת מזון ליום, ק"ג:		
תחמיץ תירס	26.1	26.1
שחת	7.2	6.9
מזון מרוכז	6.0	6.8

עובדות להקלת זיהוי התייחמויות

חוקרים במכללת ורמונט ציינו עובדות אלה בקשר עם ההתייחמויות:

- (1) משך הזמן הממוצע של "קפיצה" על פרה מתייחמת הוא רק 7 שניות.
- (2) אם פרה אחת מתייחמת בעדר - "קפצו" עליה מדי 15 עד 20 דקות.
- (3) 70% מכלל הפעילויות הקשורות עם ייחום מתרחשות בין השעות 18.00 ל-06.00 (בניקור שלמחרת).
- (4) הפעילות המרבית היא בין חצות 7.00 ל-06.00.
- (5) הפעילות המזערית היא מהצהריים עד 18.00.
- (6) הייחום נמשך בממוצע 15 שעות, אולם ב-25% - 45% מהפרות הוא נמשך 8 שעות ואף פחות.
- (7) יש לייחד פרקי-זמן של 20-30 דקות בכל יום לשם מעקב אחר הייחומים, כדי לזהות 80% מן המתייחמות.
- (8) כדי לזהות בדיוקנות 90% מן המתייחמות - יש לייחד מדי יום שלושה פרקי-זמן של 20-30 דקות.

גידול בני-בקר על-פי חוזה

ג.א. גרמלינג וחובריו ממכללת קלמסון בדרום קרוליינה בדקו את האפשרות של גידול בני-בקר בידי מתמחים - במקום גידול במשק שבו נולדו. זה, נוכח עובדת התמותה המרובה של בני-בקר במהלך גידולם.

חוזאים שמסרו את בני-הבקר שלהם לגידול לפי חוזה ציינו אחרי-כן, כי כשגידלו בני-בקר בחוותיהם היתה התמותה מההולדת עד גיל 6 חדשים בין 20% ל-60%; רובם ייחסו תמותה מרובה זו לחוסר פנאי, עניין לטפל בבני-הבקר, ודהער עובדים מסורים. לעומת זה, היו כד החוזאים שבעיר-רצון מאוד מתוצאות ההסכם עם המגדלים המתמחים. אצל אלה היתה התמותה 1%-2% בגזע הולשטיין ו-4%-5% בגזע ג'רסי.

רוב המגדלים המתמחים קיבלו את בני-הבקר כשהם בגיל 1-3 ימים, ועל כל פנים לא מאוחר מגיל 7 ימים.

נמה יכולה הפרה לאכול?

שיעור החומר היבש שיכולה פרה לאכול תלוי בגדלה, בתנובת החלב, בשיעור השומן בחלב, בטעימות המזון, בריכוז התאית, באיזון בין אנרגיה לחלבון, בזמינות החלבון, ובשיעורי המינרלים והוויטמינים בכלל המנה.

בטבלה שלהלן, שעיבדו חוקרים מוורג'יניה (נדפסה ב"הוארד'ס דירימן", אוקטובר 1980) נרשמה הכמות הכוללת של חומר יבש (מזון גם ומזון מרוכז) שמסוגלת פרה לאכול ביום, לפי משקל גופה

בדיקות מזון

בעלי-חיים

מזון גס

תחמיץ, שחת, קש וחמרי לואי
בדיקות נעכלות בכרס מלאכותית
שירותי-דגימה במשקים
ומזון מרוכז

מעבדות מיכאל

שירותי מעבדה ובדיקה לחקלאי
קרקע, מים, צמח ודשן

מושב אלעזר גוש עציון, טלפון: 02-743191